

Український ВІСНИК

М. Улебенку

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXIV. № 1-2 (січень) 2017

У білім сні,
у білім сні зимовім
В землі під серцем
ворухнулася весна.

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ

Прочитайте:

- ❖ Міжнародний фестиваль колядок та зимових обрядів
- ❖ Серет у пам'яті Сильвестра Яричевського
- ❖ 167 років від дня народження Міхая Емінеску
- ❖ Трафунки звідусіль
- ❖ Із архівів
- ❖ Він не спав на варті і долучив до кави всю Європу
- ❖ Рідна мова
- ❖ Євсебію Фрасинюку – 70

Поздоровлення

ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ В РУМУНІЇ

Шановна українська громадо! Дорогі друзі!

Від колективу Посольства України в Румунії та від мене особисто прийміть найщиріші вітання з Новим 2017 Роком!

Від усього серця бажаємо Вам і Вашим близьким міцного здоров'я, щастя, миру, добробуту, сімейного благополуччя та Господнього Благословення на многії і благії літа!

Хай щастить Вам у Новому році.

З повагою,
Тимчасовий повірений у справах України в Румунії
Є.В. ЛЕВИЦЬКИЙ

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

Голові Союзу українців Румунії Бухарест, Румунія

Шановний пане Голово!

Світовий Конгрес Українців щиро вітає Вас з перемогою на грудневих виборах 2016 р. до Парламенту Румунії від Союзу українців Румунії та складенням 21 грудня 2016 р. присяги народного депутата.

Світовий Конгрес Українців знає Вас як громадського діяча, який вже тривалий час докладає багато зусиль до розбудови української громади в Румунії. Тому підтримка Вашої кандидатури на грудневих виборах до Парламенту Румунії є закономірним виявом поваги та довіри з боку виборців та одночасно покладає на Вас велику відповідальність в захисті інтересів української громади.

Ваше обрання до Парламенту Румунії також має велике значення для всієї української спільноти.

Світовий Конгрес Українців бажає Вам міцного здоров'я, Божого благословіння та великих успіхів у виконанні обов'язків народного депутата Парламенту Румунії на користь Вашої держави та нашої спільної духовної Батьківщини – України і всього українського народу.

З повагою,
СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ
Евген ЧОЛІЙ
Президент

Світовий Конгрес Українців (СКУ) є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців. СКУ має мережу складових організацій та зв'язків з українцями у 53 країнах. Заснований у 1967 р., СКУ в 2003 р. був визнаний Економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СКУМО)

Щасливого Нового року та Веселих свят!

Дорогі друзі та колеги, щиро бажаємо Вам у 2017 р. міцного здоров'я і здійснення всіх задумів та ідей, заради процвітаючого майбутнього України та розбудови світового українства.

Дякуємо за розуміння та підтримку діаспорного молодіжного руху.

Дорогі друзі!

Прощаємося з Роком важким для нашої Батьківщини, ще одним роком війни.

Сподіваємося з Божої ласки на Рік Миру, Перемоги і Благословення.

Дякуємо за невтомну щедру працю українців доброї волі, за їх жертвність і героїзм.

Живемо з надією, що новонароджений Господь, який приходить до нас у слав'я Вечерової Зірки, святвечора, трьох східних волхвів, коляди і ще

дохристиянської куті, подарує усім нам радість Різдва, Нового Року і щедрого Водохреща, невичерпну наснагу, глибоку віру, міцне здоров'я, родинний достаток, затишок і творчу працю.

Увійдемо з усім цим добром нації у Новий Рік.

Христос рождається!

Ірина КЛЮЧКОВСЬКА
від імені Міжнародного інституту освіти,
культури та зв'язків з діаспорою

«ДОЛЯ»

ДИРЕКЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ПІСЕННОГО ФЕСТИВАЛЮ

**Голові Союзу українців Румунії
Депутату Румунського Парламенту від українців
Пану Миколі-Мирославу Петрецькому**

Шановний пане Миколо-Мирославе!

Сердечно вітаю Вас з Днем ангела – зі Святим Миколаєм, а також поздоровляю із набуттям статусу депутата Румунського парламенту.

Віднині Ви стали захисником інтересів всіх українців, що проживають на терені Румунії у Парламенті. Я щасливий, що провідниками українців Румунії стають такі серйозні, розумні, молоді люди, як Ви, пане Миколо, що люблять свою рідну мову, пам'ятають своє коріння, шанують свої традиції.

Впевнений, на цій посаді Ви втілите багато своїх гарних задумів, планів і проектів, направлених на покращення життя українців як на території Румунії, так і на материковій Україні.

Нехай Святий Миколай оберігає Вас і Вашу родину. Щастя Вам і радості!

**З повагою та надією на плідну співпрацю,
М. І. ГАДЕНКО**

З Різдва Христовим і Новим роком!

З Різдва Христовим і Новим роком,
Хай Вам щастить за кожним кроком.
Хай у Вашій хаті радість вікує,
Христос рожденний мир Вам дарує!
Бажають Вам і Вашим найближчим

Степан Бучута з дружиною.

Колективу редакції часопису «Український вісник»

Щиро вітаю вас та весь колектив редакції часопису «Український Вісник» з Різдва Христовим!

Бажаю вам Божого благословення! Щоб в цьому році вас супроводжували удача та щастя, радість була частим гостем у ваших домівках, а неприємності обходили стороною!

Щирих друзів, любові та поваги рідних та близьких вам людей!
З Різдва Христовим! З новим роком!

Ярослав ОДОВІЧУК

Многая й блага Вам літ!

Многая й блага Вам літ!

В гарну днину, в добрий час,
Із Різдва вітаєм Вас,
Із Вечерею Святою,
З веселою колядою,
З Новим роком, щедрівками,
Із Йорданом й пастушками,
Що голосять на світ весь,
Що Христос родився днесь!

**Від імені бухарестської організації
Союзу Українців Румунії
щиро вітає Вас
Ярослава – Оріся КОЛОТИЛО,
голова**

СЕРЕТ У ПАМ'ЯТІ СИЛЬВЕСТРА ЯРИЧЕВСЬКОГО

Сьогодні про первоначала Серета, одного з найстаріших поселень Буковини з часів неоліту і трипільської доби, відомо відносно небагато. Перша писемна згадка про місто датується 1334 роком. У 1365-1388 рр. Серет був столицею Молдавії.

В історичній повісті «Ярошенко» (1903), розповідаючи про польсько-козацько-турецьку війну 1621 року, Осип Маковей описує Серет як важливий торговельний центр, куди прибували купці з багатьох міст – Львова, Семигорода, Сучави, Яс та Семигорода. У творі «талановитого новеліста і поета» (І. Франко) виступають відомі історичні особи: Петро Конашевич-Сагайдачний, Яків Бородавка, Ян Кароль Ходкевич, Петро Могила. Однак на першому плані – члени звичайної української родини Ярошків, які серед воєнного лихоліття шукали «броду у вогні», щоб зберегти свій український рід, зібрати докупи роз'єдану родину і повернутися в рідний дім. Очевидно, в одній з таких серетських сімей народився Антін Варивода (1869 – 1936), український військовий діяч, полковник Української Галицької Армії.

Багатонаціональний Серет, знаменитий своєю історією і багатьма пам'ятками старовини, випромінював особливу духовну ауру, нагадуючи і про славі діла українців: до Першої світової війни тут діяли філії «Руської Бесіди» та «Української Школи», функціонувала українська бурса.

У 1909 – 1918 рр. у Сереті працював відомий український письменник і громадсько-культурний діяч, педагог і бургомістр Сильвестр Яричевський (1871 – 1918), про що сповіщає меморіальна дошка, встановлена 19 вересня 2002 р. на фасаді його помешкання.

До Серета Сильвестр Яричевський прибув як професор місцевої гімназії, водночас розгорнув широку громадсько-культурну діяльність, писав художні твори, наукові і публіцистичні статті, деякий час виконував обов'язки міського голови.

Зрозуміло, що основну частину свого часу Сильвестр Яричевський віддавав педагогічній праці, постійно дбаючи про вдосконалення навчального процесу. У науково-педагогічному журналі «Наша школа» він опублікував дві статті – «Українці в німецькій гімназії у Сереті» та «Руська бурса в Сереті», які, на мою думку, цікаві з погляду історії як гімназії, так і всього міста.

У першій статті на основі архівних джерел наводяться цікаві факти з історії гімназії та організації в ній навчального процесу. Повідомляється, що гімназію з німецькою мовою навчання в Сереті відкрили з початком 1899-1900 навчального року. Спершу це була

нижча гімназія імені Франца-Йосифа, відтак вона набула статусу вищої, зрозуміло, з німецькою мовою викладання. Першим директором цього навчального закладу став А. Пауль, під керівництвом якого гімназія «дійшла до розквіту», як про це сповіщала пам'ятна дошка в гімназійному вестибюлі, урочисто відкрита 7 липня 1907 р. З нагоди цієї події за ухвалою громадської ради Серету було влаштовано народну забаву.

Учні різних національностей – румуни, українці, поляки, угорці та ін. – мали можливість вивчати рідну

мову в обсязі двох годин на тиждень за умови офіційного підтвердження своєї національної приналежності. Як вони користувалися цим правом, можна судити, зосібна, із задекларованих ними даних про національний склад гімназистів у 1909-1910 навчальному році: німців – 227, румунів – 51, українців – 43, угорців – 3.

Української мови в Серетській гімназії в 1899 – 1905 рр. навчав греко-католицький парох і декан в Сереті Климент Зленко, з 19 вересня 1905 р. – заступник учителя Володимир Домбровський, з 13 лютого 1909 р. – Сильвестр Яричевський.

При Серетській гімназії 1 травня 1903 р. було відкрито українську бурсу (гуртожиток). Ініціювали цю вкрай важливу справу професор Чернівецького університету Володимир Мількович, радник Чернівецького суду Антон Неве-чержель, радник Серетського суду Артур Малик, гімназійний професор Іларій Тофан, надучитель із Балківців Ілля Лакуста, надучитель із Щербівців Юрій Смокот, селяни Серетського повіту Іван Мельничук із Вашковець, Микола Кузик з Вовчинця, Євген Карличук з Кам'янки та ін. Виступаючи на закладах бурси, професор Володимир Мількович наголосив: «Темнота народу – джерело всього злого. Темний нарід економічно двигнутися не може, бо не знає, як заробити і є лиш предметом визиску просвічених народів; темний нарід політичної ролі грати не може, бо не вміє своїх прав заступати і лиш другі над ним панують; темний нарід морально упасти мусить, бо не вміє дбати о свою честь і заповняє в'язниці; темний нарід мусить вкінці і фізично здеге-

нероватися, бо і здоров'я цінити не вміє, бай не може. Ми повинні не лиш заохочувати наш нарід до науки при кожній нагоді, але і нести йому матеріальну поміч. По заложенні гімназії в Сереті показала потреба і заложення тут бурси, коли наш нарід має нарівно з другими користати з добродійства науки». Погодьмося, що ці слова про роль національної освіти в умовах чужини залишаються надзвичайно актуальними і в сучасних умовах, а вчинок організаторів бурси служить прикладом рішучого відстоювання своїх національних прав і самовідданого служіння інтересам рідного народу.

Колішній бурсак Іван Абрам'юк, уродженець славетної Негостини, залишив цікаві спогади про свого наставника: «Директором нашої бурси був гімназійний професор української мови і літератури Сильвестр Яричевський, людина вище середнього росту, круглолиця, повна м'язів, сильна і здорова – справжній атлет. Ми всі любили і поважали його й дивувалися його фізичній силі, коли він, перебираючи поміж пальці правої руки, крутив залізну палицю, яку нам було тяжко навіть підняти». Сильвестр

Яричевський був щирою і відкритою для всіх людиною, чим викликав до себе щирі приязнь. За спогадами того ж таки Івана Абрам'юка, одного неграмотного парубка з Негостини, що приносив до бурси молоко, «директор Сильвестр Яричевський садив за стіл, розмовляв з ним і вчив його читати і писати».

Широкі визнання здобув Сильвестр Яричевський і як організатор українських товариств на Буковині. Завдяки йому та Омелянові Поповичу постала перша «Січ» на Буковині – молодіжне спортивно-протипожежне товариство (Кіцмань, 1902 р.), а відтак під цим впливом – у понад ста десяти селах і містечках краю. Для координації їх дій у 1904 р. утворено центральний керівний орган «Союз січей на Буковині», якому підпорядковувалися окружні союзи у Вашківцях, Вижниці, Кіцмані, Садгорі. 2 жовтня 1910 р. засновано Окружний союз «Січей» у Глибокій, отаманом якого одноставно обрано Сильвестра Яричевського. У керівництві союзом йому допомагали глибочани Тодосій Букатар, Євсебій Прокопович, Софрон Лупуляк, Тодор Лукинюк, Іван Кривохижа та Сильвестр Альбота із Роґожешт.

«Січовики» займалися гімнастичними вправами, стройовою підготовкою, навчалися боротися із пожежами. Водночас вони провадили значну просвітницьку роботу, утримували бібліотеку, через яку поширювали книги з різних галузей знань. Завдяки цьому простий люд почав «просвічуватися,

Володимир АНТОФІЙЧУК

(Продовження на 16 стор.)

Іван ОДОВІЧУК

Лисоня

Чи чуєш, як той ліс шумить,
Як стогнуть вздовж Ценівки гори,
Як жалібно пугач квелить,
Як тужать на Лисоні бори ?

Чи бачиш ти безліч гробів,
Що всю Лисоню ними вкрито?
Там тисячі січовиків
У день один в землю зарито!

В руках ранені держать кріс
Й чатують в дрімоті могильній,
Коли то грім ударить в ліс
І з гуком розступляться шпилі...

Тоді заступить тьма луну,
Струснесь гора, ліси й долина,
Отаман будиться зі сну,
А з ним встає його дружина.

«Позір! До стрілу кріс готов!
Вперед, хто гнити тут не хоче!»
Й заграє всім у жилах кров,
Вогнями запалають очі.

Конем герцює отаман,
Блиснув угору булавою
Й заграли сурми, барабан,
Дружина станула до бою.

«Поглянь на Бережани знов,» —
Отаман промовляє стежі —
«Чи синьо-жовта хоругво
Уже піднесена на вежі?»

«Як нарід розпічне там бій
І громом зрохкотять гармати,
Ми з цих могил підем мерщій,
Щоб рідну землю визволяти!»

«Кругом тиша, та вже пора!»
Вернувшись стежа відвічає
Й закрилась з рохкотом гора
Й козацтво вже не засипляє.

А над гробом кигикнув сич:
«Спокійним сном Ви спіть, герої,
Надходить час, ось тут Вам клич:
Вставать з могил сирих до зброї!»

Балківці, 14 грудня 1921 року.

* Лисоня — гора на схід від Бережан. Місце завязаних боїв між москалями і УСС в 1916 році (місяць вересень та жовтень), а потім в 1919 році між УГА і поляками.

** Ценівка — мала річка, що біля Бережан впадає до Золотої Липи.

(Чернівці, тижневик «Самостійність»,
25.08.1935, число 34, стор. 2)

ПІСЛЯМОВА ТА ДУМКИ, НАВІЯНІ ПОЕТИЧНИМ ТВОРОМ «ЛИСОНЯ» ТА ЗАХОДАМИ ДО СТОЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ БОЇВ НА ГОРІ ЛИСОНІ ПІД БЕРЕЖАНАМИ

Безумовно Лисоня — це величавий символ ідеї боротьби за волю України, доказ незламності духу та звитяжності українського стрілецтва. Тоді у серпні-вересні 1916 року полк українських січових стрільців австро-угорської армії та ряд інших бойових загонів своєю жертівністю та героїзмом завдали російській армії чималих утрат, зупинили наступ на Бережани, що дозволило втримати весь фронт. Як писала тодішня преса («Дело» за 04.10.1916, «Воєнні комунікати австро-угорського генерального штабу з 3 жовтня»): «Фронт ерцгерцога Карла: ... На південний схід від Бережан робив неприятели найбільші зусилля, щоби ввійти в посідає гору Лисоня. Відперто його в завзятім бою». Але досягнуто це дуже дорогою ціною — загинуло біля 1300 українців.

Сто років пройшло з тих часів, але подвиг, здобута звитяга як щось святе до цього часу у наших серцях. Нещодавно на місці подій та поза ним відбулися численні акції з нагоди сотої річниці битви. Саме тому цього року гору Лисоню відвідали тисячі людей. Священнослужителі відправили молебень за полеглими. Спостерігалось справжнє паломництво практично всього галицького краю. Про відзначення 100-ліття боїв на Лисоні дізнаються у 50-ти країнах світу! Столітній ювілей боїв на горі Лисоні під Бережанами зображений на художньому конверті з оригінальною маркою, що запроваджений в обіг 10 серпня 2016. До 100-річчя боїв легіону Українських січових стрільців на горі Лисоня Національним банком України випущено ювілейну монету номіналом 5 гривень, яку введено в обіг 2 вересня 2016 року.

Запропонований сучасному читачу вірш «Лисоня» написаний моїм дідусем, Іваном Одовічуком, безпосереднім учасником (тоді молодим офіцером 35-го полку піхоти Крайової оборони австро-угорського війська) вже після боїв Першої Світової війни та Перших визвольних змагань. До речі в тих запеклих боях він був поранений, а згодом, з листопада 1916 року, його підвищено в званні до активного лейтенанта та нагороджено черговою медаллю «За Хоробрість». Загальна ситуація на Східному фронті тоді була дуже складною. Зокрема 4.06.1916 розпочався масований наступ Південно-Західного фронту під командуванням генерала Брусілова, а 27.08.1916 Королівство Румунія оголосило війну Австро-Угорській імперії. Тоді настрої у військах був не з кращих. Відповідно ця атмосфера передалася і новоприбулому Івану Іллічу. До цього всього під окупацію потрапило його рідне село. Ці настрої яскраво підтверджують його поетичні рядки (шанцеві або окопні вірші) того періоду, які дивом збереглися. Пригадуються такі рядки: «Ах, ти моя Буковино Дорогий єдиний краю, Люба ти моя родино. Ах, за вами тут вмираю. Ви вся радість і надія, Що ще кормить мою душу, Ви єдина та ще й мрія, Що до бою з нею рушу».

Загалом йому та його побратимам впродовж 1914-1920 років довелося перенести всі страхоти війни, включно з поразками, голодом, холодом, хворобами, зрадою, оточенням та інтернуванням. Це негативно вплинуло на їх здоров'я,

але не зламало духовно. Про це яскраво свідчить ряд його ранніх патріотичних статей та поезія «Лисоня». А головне, що вони не втратили намірів наполегливо працювати для державності України. Саме цієї незламної віри в свою правоту та енергії бракує багатьом нашим сучасникам.

Поетичний твір «Лисоня» написаний в Балківцях, на «малій батьківщині» і датований 14 грудня 1921 року. Після боїв Першої Світової війни та боротьби за державність України в лавах військових формувань ЗУНР Іван Ілліч повернувся з дружиною в рідні Балківці, які на той час опинилися в складі Румунії. Повернення додому теж було нелегким випробуванням. Влада Румунії позбавила прав громадянства учасників перших визвольних змагань. А вже румуни в свій час підступно ударили по тилах УГА виступивши союзником поляків. Крім того ці країни належали до Малої Антанти. Особливо румуни боялися «освічених нелояльних буковинців з бойовим досвідом». Навіть при «бездоганних» документах наданих командуванням армії Австро-Угорщини всіх брали під нагляд повітової таємної поліції «сигуранци» і жандармерії за місцем проживання як неблагонадійних та небезпечних. Багато вояків Перших визвольних змагань через це змушені згодом емігрувати з батьківщини. Але залишати рідну землю та свій нарід на поталу загарбнику це не вихід. Про мужність та вірність Івана Одовічука національній ідеї в цей період яскраво свідчить його патріотичний поетичний твір «Лисоня».

Присвячений цей поетичний твір пам'яті побратимів до 5-річчя тих історичних подій. Правда, опублікований він в тижневику «Самостійність» аж через 14 років, фактично до 20-річчя (мною максимально збережено стилістику та орфографію оригіналу). Слід відмітити й те, що дідусь всі свої статті та поезії підписував своїм іменем навіть при реальній загрозі арешту. За «словом настав час діла».

В міжвоєнний період Іван Ілліч був досить відомим на Мараморощині адвокатом, громадянським та політичним діячем. Вже тоді він мав зв'язки з підпіллям Української Військової Організації, яке на Буковині діяло ще на початку 1920-х років і було ретельно законспірованим. УВО створена вояками українських військових формувань ЗУНР та УНР, які поставили собі за мету відновити незалежність і цілісність Української держави. В Сиготі-Марамороському (історичний центр Південної Мармарощини, куди сім'я переїхала в 1922 році) під його проводом організовано Українську національну партію Мараморощини, що фактично була філією аналогічної всерумунської партії. В 1933 році, після втрати УНР авторитету серед населення на загальнодержавному рівні, Іван Ілліч зблизився з радикальнішими та активнішими провідниками Організації Українських Націоналістів Буковини. В 1932-33 роках Іван Ілліч разом з однопідприємцями по всій Буковині, Бесарабії та Мараморощині

Ярослав ОДОВІЧУК

(Закінчення на 6 стор.)

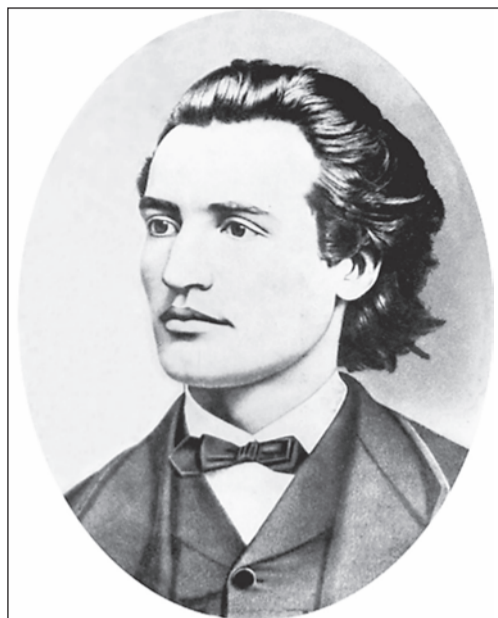
167 років від дня народження

МІХАЯ ЕМІНЕСКУ

(15 січня 1850 – 15 червня 1889)

«В усій творчості Емінеску, насамперед у поезії, домінують роздуми над буттям і долею людини, світом ідей і живою природою, ретроспективною історією світу, космічними перспективами. Драматизм і напруженість творчості Емінеску зумовлені відповідальністю, з якою продумане й осмислене все існування. Оригінальність творчості Емінеску ґрунтується на здатності, притаманній тільки йому на той час, перебудовувати і перетворювати, з первісною наївністю, життя і природу, любов і смерть, рух зірок і долю власної нації, на дивовижній спроможності злиття індивідуальної драми з буремною історією людства, мислення з мажорними запитаннями в особистих причинках. Спрага пізнання,

гостре усвідомлення своєї долі творця, пристрасть, з якою він включився в утвердження цінностей, докладення надзвичайних зусиль до творення художнього мовлення, повна співзвучність між думкою і виразом, яка мучила поета, трагічна данина, яку він заплатив за те, що не зрікся свого покликання і не пішов на компроміс – це елементи можливого портрета».

Александру ТЕОДОРЕСКУ – «Словник румунської літератури від її початків до 1900 року».

MORTUA EST!

Мов свічка дотліла на свіжій могилі,
Мов дзвонів тужіння в святому зусиллі,
Як мрія в полоні печалі крила, –
Такою ти в світ небуття перейшла.

Було тоді небо, як літа розмай,
В нім ріки молочні і в зелені гай.
Палаці химерні ховалися в хмарах
І місяць-царевич, мов жовта примара.

Душа твоя, бачу, розправила крила,
Сріблиста їх тінь небеса оповила
І сходами хмар вже прямує до цілі
Крізь зливу проміння і зір заметілі.

У променях й співі пливеш без принуки
І навхрест на грудях твої білі руки.
Вже чути, як чари плетуть веретена,
Бо ти потойбіччя навек наречена.

Я бачу, як дух твій витає в безмежжі,
Дивлюся на прах твій у білій одежі,
На усміх, що наче живий під вуалем,
Питаюся в долі із болем і жалем:

Чому ти померла, о ангел небесний,
Покинула світ цей живий і чудесний.
Ачей не була молода ти й прекрасна?
Чому ти, мов зірка яскрава, погасла?

Чи, може, палаці там сяють у злоті,
Зірниці складають склепіння високі,
Там срібні мости і вогнянії ріки,
Там квітами берег устелен навіки?

У далях тих дальніх, царівно, витаєш,
Волосся і зір у промінні купаєш.
У шатах лазурних сіяєш в імлі
З лавровим вінцем на блідому чолі.

О, смерть - тільки хаос, сузір'їв океан,
Життя ж - поривань невгамовних обман.
О, смерть - тільки вічність в подобі осонь,
Життя ж блудна казка, химерний наш сон.

Чи, може, мій мозок терзають злі бурі
І мруть ясні мислі, лишаються хмури.
Як гаснуть сонця і зірки в небі тануть –
Здається мені: все ніщо, все омана.

Розколяться, може, небесні склепіння
І ніч заповнить усе сотворіння.
Тоді я побачу, як в темі круговерті
Світи поглинаються вічністю смерті.

Як так вже судилось, замовкнеш навіки,
Уже не розтулиш ти ніжні повіки,
І слово не мовлять безкровні уста –
Земним був той ангел, той ангел був прах!

Чоло похилою я над ложем-труною,
Та ліра моя не озветься тобою.
Ридати не буду, а навіть зрадію,
Бо з хаосу вирвався промінь надії.

Хто знає, де правда, - не бути чи бути?
Чого не існує, не можна збагнути.
Воно не страждає і болю не знає,
Хоч суще на світі од болю волає.

А бути? Безумство, порив юродивих...
Бо очі невірні, а вуха брехливі.
Міняє повчання віків суєта,
Та краще нічого, ніж мрій пустота.

Привиддя ганяються в дикій нестямі,
Допоки не впадуть у вириті ями.
Думки аж печуть, що із ними я вдію:
На сміх підніму? Прокляну? Пожалею?

Навіщо? Усе тільки фальш і омана.
Чому із життя ти пішла, безталанна?
Чи є в цьому смисл? Ти мов зірка була...
Для смерті такої в красі ти цвіла?
Як є - то безбожжя воно засторога, –
Не маєш на лобі печаті від Бога.

МОЛИТВА ДАКА

Коли ані безсмертя, ні смерті не бувало.
Життя краплина світла іще не предвіщала,
Сьогодні, вчора, завтра – таїнство серед тайн,
Незвіданий початок і непочатку край,
Коли земля і небо, і світу безбережжя
Явою не ставали несущого безмежжя,
Був тільки Ти, єдиний, але мене терзає:
Хто отой бог, якому ми душу довіряєм?

Усіх богів предтеча – він був єдиний бог,
Він силу іскри скреснув із водних судорог,
Богів одухотворив і світу щастя дав,
Він джерелом спасіння для людства всього став.

Серця відкрийте ваші! В піснях славте лунку.
Він смертю став для смерті, а для життя рятунком!

Мене зробив він зрячим, очам дав світло дня,
І серце співчуванням наповнив по вінця,
Його я кроки слухав у ревищі стихії,
У звуках ніжних пісні ловив слова надії,
Та все одно благаю - найближчою порою
Хай дасть мені дорогу до вічного спокою.

Хай прокляне усіх тих, котрі мене жаліють,
Благословить отого, що зла мені воліє,
І не ганить зухвальця, що в вічі зарекоче,
Хай дасть він силу тому, хто смерть мені урочить.
Хай перший серед люду має хвалу і слово.
На камінь хто посягне в моєму узголів'ї.

Хай проживу вигнанцем до скону я свій вік,
І висхне до краплини гарячих сліз потік,
Для всіх хай не людина, а дикий буду звір,
Бо сам не усвідомлю, ким став я до цих пір.
Всі почуття від болю так нагло притупились.
Що прокляття на матір я кину що є сили,
А як ненависть стане пекуча, мов любов,
Забуду я всі болі, застигне в жилах кров.

Коли я вже сконаю, для всіх чужий, ізгоєм,
Мій труп на пустирищі хай стане мерзким гноєм,
На голову корону Отець хай тому ставить,
Хто моє серце вирвать з грудей собак натравить,
Хто мертвому камінням лице розбить посміє,
Для того хай безсмертя Отець не пожаліє!

Лише отак, мій Отче, складу тобі офіру,
За те, що в світі цьому життя мені довірив.
Тобі за дари щедрі чолом не буду бити,
До прокляття і гніву хочу тебе схилити,
Відчуть, як ти, дмухнувши, на мене тільки раз -
Навіки і безслідно в мені би дух погас!

КОЛЯДКИ, КОЛЯДКИ!

Колядки, колядки,
Пора коляди!
Мов срібнії кладки
Дзеркала-льоди.
І вітер гуляє
Верхів'ям ялиць,
В цю ніч засіяють
Намиста зірниць.
А діти радіють,

Дівчата в замрії
Розчісують коси
Заради парії.
Заради Марії,
Спасителя ради –
Ісуса Христа,
Мандрівним засяє
На небі зізда.

Переклав Михайло МИХАЙЛЮК

Рідна мова

У часописі «Український вісник» нр. 21-22 за листопад місяць минулого року, у статті «Рідна мова» відзначено роль рідної мови у вихованні дітей та роль мови у спілкуванні людей і пізнаванні світу, ті функції, що виконує мова – комунікативна, мислеоформлююча, пізнавальна, емоційна, виражальна. Повчальна стаття закінчується кількома віршами: Дмитра: Павличка, Павла Тичини та М. Сингаївського. Міжнародний день рідної мови було запроваджено рішенням у листопаді 1999 року згідно тридцятій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної і культурної багатоманітності.

З великою увагою прочитавши цю статтю, задумав подати свої думки щодо ролі рідної мови – української. Головний обов'язок шкільних закладів, українознавців, лінгвістів є створення національної свідомості щодо рідної української мови – мови понад 50 мільйонів осіб. Це національна мова, державна в Україні. Рідна мова – це наріжний камінь існування народу, без мови нема самостійного народу, самостійної держави. Це не є мова якогось «меншого» брата, «малороса» – це мова великого українського народу.

Людина може володіти кількома мовами, залежно від її здібностей, нахилів і прагнень, але найкраще, найдосконаліше вона повинна володіти, звичайно, рідною мовою, бо рідна мова – це невід'ємна частка Батьківщини, голос матері і батька, голос свого народу, чарівний інструмент, на звуки якого відгукуються найтонші і найніжніші струни людської душі. З рідною мовою мають зв'язки найдорожчі спогади про перше слово, почуте в колісці з материнських уст, затишок батьківської хати.

Я мав доброго знайомого, щирого українця із Банату – Андрія Руснака, за фахом інженера будівельника.

Нараз він захворів на мозок. Був у румунських клініках, у Будапешті та Сегедіні. Поступово хвороба довела до того, що покійний Андрій забув румунську мову. Всі дивувалися, як може бути, щоб забув румунську, коли освіту, починаючи із I-го класу, здобув на румунській мові. Лікарі йому, його дружині і дочці пояснили, що змалку навчившись дома рідної української мови, це зайшло у мозкові тканини, а румунська стерлася, як це стається із комп'ютером. По телефону ми розмовляли по-українськи і одного разу він мені сказав: «Мене хвороба довела до того, що забув румунську і повинен спілкуватись із дружиною письмово».

На жаль, серед наших українців є такі, що кажуть: «Я забув по-українськи говорити!» Це брак національної свідомості. Це значить, що він цурається своїх батьків, свого кореня.

Правда, є мови більш і менш розвинені, є мови, що своїм звучанням здобули світову славу, але не забувайте, дорогі читачі, хоч якої нації, що наймиліша й найдорожча для людини її рідна мова. Як просто й разом із тим зворушливо писав про це наш Тарас Шевченко.

«Ну, щоб здавалося, слова...

Слова та голос – більш нічого.

А серце б'ється, ожива,

Як їх почує!...

Бо рідна мова не тільки зберігає світлі спогади з життя людини й зв'язує її із сучасниками, – в рідній мові чується голос предків, з ній відлунюються сторінки історії народу.

Мова – це найважливіший, найдорожчий, наймиліший зв'язок, що з'єднує віджилі, живі і майбутні покоління народу в одне велике історичне живе ціле.

Юрій ЧИГА

Добрий вечір, на святій вечір!

На перший Святий вечір /24 грудня 2016/ я подався пішки з Марицеї до Марицейки з вечерю до мого молодшого брата Джелу. Він залишився мешкати у хаті наших батьків. Вони вже давно у небесах духом, а трупом у землі.

Хай їм буде земля пером та пухом!

Значить, кладу вечерю у сумку і давай до Марицейки, туди добрих два кілометри. Розуміється, пішки, бо я не маю авто, навіть велосипеда не маю!

Може, читачі, запитують, що таке «Вечеря»? В полумисок кладеться варена пшениця, галушки, пироги, пісні «пражітури», варені гриби, біб варений, а на них ставлять «книш», в який затикають свічку.

Виходжу з Марицеї, минаю попри високий горб, званий «Грунь». Та частина дороги, яка веде з Марицеї до Марицейки, називається «вивіз».

Перша хата у Марицейці на правім боці дороги нагадала мені ті часи, коли я з моїм однокласником Дмитром Костинюком від цієї хати починали колядувати. Тут мешкав Сандік Мачипюк, ми йому колядували «Гой рано, рано, у неділю рано». Колядка була досить довгенька, але він давав нам одного лея, в ті часи то були великі гроші!

Лея ми діставали ще у мене дома, у Касіяна, Лясика та мого діда Івана Мазуряка. Інші давали нам 10,15,25 банів, горіхів та яблук.

На жаль, Дмитро Костинюк помер дуже молодим!

Але повернуся до наших днів.

По дорозі до хати мого брата я ще минав мимо хати Мугіка та Миколи Тусього – «батьки», які мене хрестили.

Після цих хат я подивився на те місце, де була хата Онуфрія, якому казали «Кошіярь». Це був такий господар, який після того як ми колядували під вікном, запрошував до хати, кажучи нам: «Якщо хочете, щоб я вам заплатив, то заколядуйте мені і в хаті!» Ми колядували і в хаті, він нас угощав, після того платив. Я ще минав мимо хат, де жили: Панич, Микола, Танасів, Парасін, Побаранчик, Лясик, Міган, та Галуця.

Вони вже давно на тім світі.

Нарешті я дійшов до мого брата, заходжу у хату і кажу: «Добрий вечір, на щастя та здоров'я з Святим вечіром! Викладаю вечерю, запалюю свічку, даю братові, кажучи: «Прошу цю вечерю за душі наших батьків»!

Він узав вечерю, подякував та запросив до столу.

Повечерявши, ми розбалакалися.

Я нагадав, що наш покійний тато дуже любив колядувати, наприклад, так: «По Львові ходив, з конем говорив» та «фалився конем, перед королем».

Чому тато дуже любив ці колядки?

А тому, що робив військо у кавалерії у Чернівцях і навіть у Другій світовій війні воював кавалеристом.

Коли до нас приходили жонаті чоловіки колядувати, то колядували і такі колядки: «Гой у лісі, лісі, під дубиною», «Гой у саду, саду, винограду», «Шум'є, брин'є, везуть плавин'є», «Гой попри лужок, там оре плужок», «Гой навкруг ліса зелена трава, на серед ліса студена вода», «Гой у цего пана», «Гой з долу, долу вітер повіває, а з гори військо налігає».

І ще багато інших.

Нині майже все пропало! Шкода!

Нагадали ми і про маланки у ті давні роки /коло 1960 року/, коли багато колядників ходили «масковані». Вони маскувалися у княгиню, чорта, Мошка, ведмедя та ще всіляких тварин.

Нагадали ми і про другий Святий вечір.

Микола КУРИЛЮК

ПІСЛЯМОВА ТА ДУМКИ, НАВІЯНІ ПОЕТИЧНИМ ТВОРОМ «ЛИСОНЯ» ТА ЗАХОДАМИ ДО СТОЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ БОЇВ НА ГОРІ ЛИСОНІ ПІД БЕРЕЖАНАМИ

(Продовження з 4 стор.)

брав активну участь в організації продовольчої допомоги «братом за Дністром», жертвам Голодомору в УРСР. Після перших відкритих виступів ОУН у 1935-37 роках, коли вона законспірувала всю свою діяльність, на Мараморочині всім українським життям провадив та зв'язковим ОУН був Іван Одовічук. В 1939 році Іван Ілліч брав активну участь в організації допомоги для втікачів із Карпатської України.

Таким чином впродовж 1914-1919 років Іван Ілліч переніс всі страхоття війни, включно з поразками, голодом, холодом, хворобами, зрадою, оточенням, полонем та інтернуванням, що негативно вплинуло на його здоров'я, але не зламало духовно. «Лише освічений та патріотично вихований громадянин-військовик Армії УНР міг до кінця витримати всі випробування тяжких поневірянь на чужині, не піддавшись відчаю та деградації», — писав один з істориків про таких людей.

Піднімаючи тему Битви за Лисоню запрошую науковців, краєзнавців та зацікавлених читачів підключатися і активно надавати до публікації невідому сучасникам додаткову інформацію (світлина зокрема). Це було б чудове вшанування наших предків. Тема Битви за Лисоню невичерпна. Зокрема, з позицій сьогодення напрошується історична паралель з Битвою за аеропорт в Донецьку. Факти свідчать, що всупереч імперським амбіціям Москви, Україна виростила цілу плеяду сучасних героїв-патріотів, які достойно прийняли естафету своїх попередників — легендарних Українських Січових Стрільців. Збройні сили України поступово відроджують свою славу. Тобто зерно жертвності та героїзму українського стрілецтва посіяне в ході Битви за Лисоню не втрачено, воно впало на підготовлений історичними подіями ґрунт та дало потужні паростки.

СУЧАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХОЧЕ ЗБЕРЕГТИ ВИВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Для журналіста хліб насущний – це інформація. З першоджерел, так звана «жива інформація», з інтернету, преси.

Як журналіст друкованого слова я часто черпаю теми для трафунків з преси – центральної та місцевої. Ось, випадково потрапила мені до рук сучавська газета «Monitorul de Suceava», в якій читаю матеріал з таким заголовком: «Сучавський університет продовжує спеціалізацію з української мови, незважаючи на мале число кандидатів». А в преамбулі до матеріалу жирними буквами підкреслюється: «Університет звертається до української громади і до Союзу українців Румунії допомогти в наборі кандидатів для цієї спеціальності».

Старання керівництва університету імені Стефана Великого зберегти на філологічному факультеті українську секцію гідне похвали. Бо могло статися навпаки – мовляв, немає кандидатів, то викреслимо цю спеціальність з навчальної програми. Але видно, що при керівництві сучавського вищого навчального закладу стоять люди мудрі, які мислять по-європейськи. Мається на увазі багатокультурність та багатоетнічність Буковини з її традиціями та історико-культурними пам'ятками, які знаходяться під егідою ЮНЕСКО, відзначаються відносини добросусідства з Україною, що мають глибоке історичне коріння, зокрема тісне співробітництво з Чернівецьким державним університетом імені Юрія Федьковича.

Знаючи труднощі, з якими стикається українська освіта через брак кваліфікованих кадрів, можна тільки вітати ініціативу співпраці з Союзом українців, з його територіальними організаціями.

Звісно, не всі випускники, які під час студентства вивчали українську мову, в и к л а дають її в наших селах. Бо якщо вони не нативні українці, то їм це дається трудно, тому віддають перевагу другій спеціальності, а це англійська чи французька мова.

Тому бажано було б, щоби центральний провід СУРУ змобілізував комітет Сучавської повітової організації провести роботу серед учнів ліцеїв, в яких викладається українська мова, переконуючи випускників поступати на українську філологію у Сучавському університеті імені Стефана Великого, де викладає й чернівецький університетський професор Володимир Антофійчук.

Слушно було б звернутися по допомогу у цій справі і до шкільної інспекторки пані Лучії Мігок, яка, на жаль, не входить до проводу сучавської сурівської організації, але якій ніколи не була байдужа освіта рідною мовою. До речі, не знаю чи у керівному комітеті Сучавської організації СУРУ є людина, яка відповідає за справи освіти рідною мовою на повітовому рівні.

Університет застерігає, що у випадку

недостатнього числа кандидатів у наступному навчальному році існує загроза перериву чи навіть закриття спеціалізації з української мови.

ХТО ВИЗВОЛИВ УКРАЇНУ?

Одностайності в цьому питанні немає і не може бути, бо кожен, хто причетний до визвольних змагань українського народу, гіперболізує свою лепту в цю справу. Одні кажуть, що це заслуга історії, інші, що народу, навіть Горбачову приписують цю заслугу, бо він розвалив радянську імперію.

Париж кінця минулого сторіччя – я вперше, а може, й востаннє у «місті світил» на берегах Сени.

Сиджу на лавочці у скверіку, де стоїть бюст Тараса Шевченка. Чекаю Юлія Лазарчука, бувшого колега в редакції «Нового віку», якого щаслива доля після 1989 року закинула у далеку Францію.

Поруч скверика – каплиця, відома тим, що сюди занесли славного сина українського народу Симона Петлюру після того як його смертельно поранив фанатик-єврей – знаряддя більшовицького КГБ. Каплиця служить і церквою для українців, які, тікаючи від більшовицького терору, знайшли притулок у Франції.

З каплиці-церковці починають виходити прихожани, переважно чоловіки, такі собі немолоді дядьки, зовсім не схожі на парижан – скромно одягнені, наче селяни.

Вони запально сперечаються, розмахуючи руками, наче чогось не можуть поділити між собою.

Юлій спізнюється, а мені цікаво про що сперечаються підтоптані дядьки, тому підходжу до них і запитую:

– Про що сперечаєтесь, панове?

– А ви хто такий будете? – підозріло міряють мене з голови до ніг, бо хоча говорю по-українськи, вгадують відразу, що я не їхній.

Пояснюю хто я й звідки, кажу, що чекаю на пана Лазарчука, працівника українського часопису, що виходить у Парижі.

Швидко дядьки навперербій починають пояснювати мені причину суперечки.

Виявляється, що у купці дядьків є два табори: одні «бандерівці», а інші «мельниківці», себто адепти двох лідерів української діаспори. Кожен табір приписує собі найбільші заслуги у здобутті Україною Незалежності – по-їхньому – «визволення» з-під імперського ярма.

– Ми визволили Україну! – рубає руками повітря дебелий дядько, йому підтакують прихильники: «бандерівці».

– Не ви, а ми! – підскакує півником низенький «мельниківець», а за ним однодумці: – Ми, ми, ми!

Пробую оговтати розпалених дядьків, мовляв, хіба тепер, коли Україна вже незалежна, має значення чия заслуга більша, а чия менша?

– Має, для історії! – намагаються перекричати одні одних «бандерівці» і «мельниківці».

Якщо тут вмішана історія, то не мені її судити, погоджуюся подумки, аж тут надходить Юлій Лазарчук, який поведе мене паризький цвинтар, де похований Симон Петлюра.

ВІД КАРОЛА II ДО ЧАУШЕСКУ

Коли мова заходить про культ особи, то першим називають генераліссимуса Сталіна, кривавого диктатора Радянської імперії «зодчого» найжорстокішої «тюрми народів», «творця» жадливої системи сибірських ґулагів, а другим, ближчим до наших днів, «генія Карпат» – Ніколає Чаушеску. Перший помер своєю смертю, а другого скосила кулями так звана Груднева революція.

Проте у людей пам'ять коротка, бо протягом історії культ особи, культ тиранів і диктаторів, не був рідкісним явищем. Чи не найвідомішим прикладом є римський імператор Нерон, якого улесливі підданці називали напівбогом і якому приписується підпалення Риму.

А втім, у румунській історії двадцятого віку дифірамби, включно хвалебні твори, найперше оди, присвячувалися не тільки Ніколає Чаушеску, надмірні похвали висловлювалися письменниками й іншому диктатору – королю Каролу II-му, що займав румунський трон у передвоєнний період.

Один з альбомів, присвячений Каролу II-му, називається «Письменники Вашої Величності присвячують королю своє серце, вірність і перо». Іронією долі склалося так, що серед письменників-одописців зустрічаємо й імена тих, котрі дожили до «золотої епохи», коли деякі з них присвячували своє «серце, вірність і перо» Ніколає Чаушеску. Їх імена можна прочитати у п'ятому числі журналу «Досье історії» за 2000 рік, де подані зразки хвалебних присвят із згаданого вище омагіального альбома.

Михайло МИХАЙЛЮК

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ КОЛЯДОК ТА ЗИМОВИХ ОБРЯДІВ

Величезні снігобілі намети Східних Карпат північної частини Румунії, що поєднують віками Буковинський та Марамороський краї, сторожені нескінченними шеренгами вічнозелених мундирів смерек та ялин, приховують ніби якусь незбагненну тайну. До Прислопської вершини

ми, колядники ватаги «Негостинських голосів» Сучавщини, спостерігали, не без хвилювання, як оці одвічні поселенці-охоронці гір ніжно кивали вітками, заховаючи-підбадьорюючи нас долати снігові кучугури та сміливо наслідувати гірську звивисту дорогу. А потім, вже низенько вклонялись, радіючи нашій перемозі, і солодкошиплячим голосом шуміли: запрошуємо шшановних гостей на свято Коляди!...

*

Насправді, в більшості місцевостей, де проживають українці, проводяться зимові свята – Коляда-Різдво, Новий рік-святого Василя та

Водохреща-Йордану – за старим стилем (Юліанським календарем), і це по обох схилах гір. Якщо на Буковині повітова організація СУРУ провела тільки другий, то на Мараморощині пройшов вже 24-ий випуск Фестивалю колядок та зимових обрядів українців. Велику заслугу в цьому глибоко виховному процесі плекання рідної ідентичності має повітова організація СУРУ Мараморощини, особливо її голови, пан **Мирослав Петрецький**. Почали вони із повітового рівня, збільшили цей захід до національного і, нарешті, сягнули міжнародного, запрошуючи колядників-гостей-побратимів з України та Угорщини. Гостеприємність показували, як завжди, мараморошці постійним, забезпечуванням цивілізованих умов для перебування та

проведення фестивалю, теплощирим ставленням до кожного зокрема з учасників і до всіх разом.

Розпочались діяння фестивалю участю всіх колядницьких колективів у святлітургії, відправленій преподобними отцями Лавруками, батьком і сином, в українській місцевій православній церкві. Кожний колектив виконав хоч одну колядку чи обряд, возвеличуючи народження Нового світла – Ісуса Христа, наповняючи дух і душу віруючих животворящою енергією наслідування Божої Правди і Порядку задля осягнення всебажаної блаженності. Охоплювало, мабуть, кожного з нас тайне відчуття приналежності до великої української сім'ї, тайне переконання, що творці оцих чудових колядок та обрядів це наші спільні прабабки.

Після закінчення святслужби колядники поклонились перед нововідкритим погруддям Тараса Шевченка, поставленим в парку перед церквою, а потім склали нескінченний поїзд народних строїв та обрядових налаштувань, щоб провести в супроводі незгасних оплесків та фотознімок мешканців Сігету звісний і очікуваний парад. Центром міста, аж до входу в концертний зал локального музичного ліцею лунали колядки та віншування, додаючи святочному вбранню міста яскравої живої прикраси.

На сцену, осяяну чудовими багатобарвними гірляндами, які обнімали святочно символічні деревця життя, – ялини, появляється, як годиться, почесний гасда, пан Мирослав Петрецький, і дякує від щирої душі як особисто, так і від імені всіх організаторів цього свята, всім тим, що відгукнулись на запрошення і стали учасниками великої української Коляди.

Зусилля, витрачені залученими особами, – зауважує мараморошський голова – для створення належних умов розгортання заходу такої потужності, були нелегкими і всебічними, але без підтримки як логістичної, так і фінансової, з боку Комітету Ради, зокрема голови СУРУ, це свято не відбулося б, і тому, має за честь запросити до вітального слова, саме голову СУРУ і депутата, пана Миколу Мирослава Петрецького.

Микола Мирослав Петрецький: *Добрий день, дорогі українці! Христос народився! Я відчуваю неабияку радість від того, що ми знову разом на святах коляди, що наш фестиваль набрав такого обсягу і став таким потужним та ступив, ось, на 24-ий випуск. Радість значно посилюється, коли бачу, що молоде покоління становить від року до року переважну частину колядників, а це означає, що молодь продовжує ці чудові звичаї та обряди наших предків, збагачує їх і створює впевнення, що ці духовно-душевні скарби нашого роду будуть існувати з покоління в покоління. Тому я хочу щиро подякувати, по-перше, молодим організаторам та учасникам фестивалю, які вклали всі свої сили та вміння в приготування цієї особливої культурної події нашого етносу.*

Але було б неправильно не підкреслити

той вагомий внесок наших проводів в проектування та багатогранне організування

такого заходу, а це, по-перше, стосується оргкомітету Мараморошської повітової організації СУРУ, на чолі якої стоїть вже роки підряд звісний всім вам культурний діяч, пан Мирослав Петрецький. Знаком моєї особливої шани до цього організаторського подвигу є прохання до всіх голів місцевих організацій прийняти мої найщиріші вітання разом з найсердечнішими побажаннями міцного здоров'я, щастя, радості та успіхів в подальших діяннях в новому 2017-му році.

Вони подолали як прикросці природи, так і всі організаційні труднощі, щоб наші гості-учасники фестивалю почували себе святково. Користуюсь нагодою особливо і щиро подякувати всім тим, котрі вклали немало енергії в передвиборчій кампанії, щоб сьогодні наша меншина була представлена в

Парламенті Румунії, скромно підкреслюючи, що таку почесність в даному парламентському мандаті отримати пощастило мені. Тому я кланяюсь перед вами і запевняю всіх Вас, що не буду щадити зусиль для гідного та енергійного відстоювання законних інтересів нашого етносу.

Вживаючи знайомий Вам жарт, що слухач радіє двічі – коли промовець починає говорити і коли кінчає, і не дозволяючи собі зловживати вашим терпінням, хочу побажати всім українцям, присутнім і не присутнім, зі всіх куточків Румунії, з України і Угорщини, і не тільки, здо-

УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ. СІГЕТУ-МАРМАЦІЄЙ – 15 СІЧНЯ 2017

ров'я, добробуту, душевного світла, сили поборювати негаразди і, як віншує наша коляда, діждатись наступного оцього вагомого християнського свята Рождества Христового! Дякую за увагу!

Запрошений до вітального слова мер міста Сігету-Мармаціей.

Хорія Скублін: Добрий день всім вам! Хочу насамперед поздоровити всіх тих, котрі обрали затримати пращурські звичаї та обряди і відзначати їх за Юліянським календарем, тобто за старим стилем, бо ви дали нам, тим, що святкуємо за новим стилем, змогу святкувати двічі. Я особливо оцінюю і те, що ви обрали для вашого заходу місто Сігету-Мармаціей, бо вважаю, що воно є найближчим до душі українському етносу. Тут існує єдиний український лицей, якого наважуюсь назвати міжнародним, тому що тут навчаються багато юнаків з України. Хочу підкреслити і факт, що лицей сповнює 20 років свого функціонування, а це дає мені приємну можливість привіта-

ти цю важливу установу з нагоди цього ювілею.

Це відзначення завершиться урочистою сесією та святковим спектаклем восени цього року, а я всіх Вас запрошуюю віднині.

Також хочу особливо подякувати тут пану Ярославу Скумачуку з України, людині, яка віддала чимало зусиль, щоб погруддя Тараса Шевченка існувало тут, в нашому місті, на почесному місці перед українською церквою.

Вітаю Вас і за те, що зуміли зберегти ваші прадідівські звичаї та обряди, що шанобливо відзначаєте їх. Особисто признаюсь, що вражають мене багатобарвні ваші костюми, ритуальні налаштування, але понад все, і думаю що не розгніваю дружину, я в захваті, коли бачу красоту українок.

Вітаю зокрема хор «Ронянські голоси», диригента Джету Петрецьку за відданість в плеканні рідної пісні і не тільки, та висловлюю мою особливу шану відносно її фахового старання та професійності.

Бажаю всім колективам успіхів у виступах

на сцені, щоб прекрасні ваші звичаї збагатили всіх нас душевно і духовно, а специфічність фольклорних зон стала джерелом нових духовних надбань в золотій скарбниці культу-

ри вашого етносу. Щасливих Вам свят і до наступної коляди!

Запрошується до слова речник української меншини в Парламенті Угорщини.

Ярослава Хортяні: Шановний пане мер, шановний пане голово СУРУ, шановні українці Румунії! Христос народився! Я приїжджаю у ваші чудові краї не вперше, але завжди це роблю з великою радістю. Я залишила маланку в Будапешті, подолала снігові та морози, щоб бути разом на цьому святі. Мені знайомі дуже багато облич, а ваш захід дає мені можливість пізнати ще більше осіб, бо понад все я шаную Вас за те, що ви зберегли і збагачуєте постійно оту старовинну українську культуру, оті цінні скарби нашої душі і духу, і так це робите щиро, що навіть і на Україні не знайдеш повсюди таке ставлення. За це Вам велика вдячність від світового та європейського форумів українців.

Цим ви зберегли себе, бо ви плачете рідну культуру в румунському середовищі, котре шанує і поважає, але не забуває рідне коріння, не забуває звідки ви, хто ви і чого

прагнете шляхом рідної культури. І кращої пошани від румунського народу не може бути як та, коли мер міста, румун за походженням, декламує вірш Шевченка на українській мові на урочистостях відкриття погруддя великого Кобзаря, як це сталося в Сиготі.

Дорогі українці, ви є великим скарбом і для України, для українського духу взагалі. Його треба зберігати і збагачувати, а наші організації мають підтримувати вас постійно. Ми, наприклад, підтримали з усіх сил ваше право обрати представника в Парламенті Румунії і я рада, що це сталося і я вітаю пана Миколу Мирослава Петрецького за отриману почесність.

Продовжуйте ці звичаї та обряди, передавайте їх дітям, зберігайте і збагачуйте їх, і таким чином збагачуватимете ціну вашої/нашої культури!

Хочу закінчити таким віншуванням: «Ісусик маленький не спить, не дрімає./ Своїми руками усіх обнімає./ і вашу хатину, і вашу родину, і всю Україну./ Христос ся рождає!» Дякую за увагу!

Запрошується до вітального слова голова Координаційної Ради СКУ.

Михайло Ратушний: Христос народився! Ми їхали з Києва і долали також немалі прикросі зими, але бажання колядувати разом з вами було сильне і незупинне. Пан мер говорив, що місто Сігет найближче українцям цього краю, а я хочу додати, що воно дуже близьке і українцям України. Ми разом раділи дуже багатьом святкам і відчуваємо завжди, що тут шанується і збагачується українська культура і не випадково тут є український лицей та погруддя Шевченка. Хочу признатись вам, що з перших перебувань у Румунії я відчував розгортання плідних культурних взаємин між меншинами та мажоритарним етносом, бачив відповідні умови розвитку кожного зокрема, а це тільки збагачувало загальну людську культуру. Ще скажу вам таке: за моїми інформаціями, не знаю щоб в Україні існував 24-ий випуск фестивалю подібної тематики. Я також вам

дякую за те, що проводите з такою любов'ю до рідного оцей фестиваль коляди і цим засвідчуєте, що ви українці, що правильно виховуєтесь в душі прадідівської моралі Правди і Порядку, що передаєте ці скарби молодим поколінням, що зберігаєте і таким чином вашу рідну ідентичність.

Я поклоняюсь перед вами і хай лунає коляда по Мараморощині, по Румунії, по Україні, по всіх краях, де проживають українці!

Слава Вам! Слава Україні! Слава героям! Дякую за увагу.

*

Прегарна пара молодих українців – Лів'ю Романюк та Оксана Славіта, в ролі ведучих концерту колядок, повідомляють, що виступатимуть на сцені 24 українські фольклорні колективи

ви, з Румунії та України. До появи першої ватаги колядників попросили дозволу зачитати Вітальний лист тимчасового повіреного в справах України в Румунії, пана **Євгена Левицького:**

«Голові Союзу Українців Румунії, пану Мирославу Петрецькому

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

(Закінчення на 10 стор.)

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ КОЛЯДОК ТА ЗИМОВИХ ОБРЯДІВ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ. СІГЕТУ-МАРМАЦІЄЙ – 15 СІЧНЯ 2017

(Продовження з 9 стор.)

Пане Мирославе,

Прийміть щирі поздоровлення і найкращі вітання всієї українській громаді повіту Мараморощини і вам особисто з нагоди Нового 2017-го року від мене зокрема та від колективу Посольства України в Румунії!

Дякую щиро за честь запрошення брати участь у 24-му випуску Фестивалю колядок та зимових обрядів українців в Румунії. На жаль, через об'єктивні причини, не зможемо прибути на сьогорічний фестиваль, але за певняємо, що ми поруч з Вами, організаторами, учасниками і гостями цього фестивалю.

Цінуємо і віддаємо пошану українській громаді повіту Мараморощини, де ви зберігаєте українську рідну культуру, традиції, обряди та звичаї.

Впевнені в тому, що цей фестиваль відкриє нові таланти у багатьох номінаціях, збага-

тить його учасників творчими і духовними відкриттями.

Користуючись нагодою, щиро бажаю всім Вам добра, міцного здоров'я та многих літ, миру та успіхів у всіх Ваших заходах. Сподіваюсь на те, що питання, які стосуються забезпечення належного розвитку української громади Мараморощини, будуть обговорюватись під час мого візиту до м. Сігету-Мармаціей у березні цього року.

З повагою і щирими побажаннями,

ЄВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ,
тимчасовий повірений в справах України в Румунії

приблизно всі знаємо почуті колядки, хоча їх співаємо не раз, якась таємна сила штовхала кожного з нас колядувати разом з виконавцями

на сцені, радіти і нагороджувати їх щирими оплесками, ніби чули таке вперше. Я збагнув тільки таке пояснення: всі наші колядки закінчуються віншуванням, а українці не знають іншого душевного задоволення, як щире побажання ближньому здоров'я та щастя. Володимир Шаян твердить в книжці «Віра предків наших», що слово «щастя» в санскриті означає «Хай станеться добро!»

Закінчено фестиваль спільною вечерею в залі «Петровай», де продовжували колядували, налагоджували нових дружніх стосунків, співати разом, танцювати, радіти і надіятись на здоров'я, на щастя в Новому 2017-му році і на кожному кроці!...

Лунали колядки, представлялись обряди, висловлювались віншування, не втихали оплески. Різноманітності народних строїв та обрядових налаштувань відповідала різноманітність виконання мелодики колядок, а це свідчило про невичерпне багатство нашої народної культури, про глибину душевну красоту нашого роду, про вічноживий і невпинно-творчий дух українців.

І знову містерія повторилась. Хоча

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ У ГУЦУЛІВ

Знаємо, що гуцули з давен жили в горах, в ізольованих місцях, без електричного світла, радіо та інших можливостей одержати інформації, корисні в господарстві. Тому вони спостерігали за навколишнім світом, навколишнім середовищем: тваринами, птахами, комахами й природними явищами. Я сам спостеріг, що багато із прикмет є правдивими. Ще з дитинства мої родичі спостерігали як заходить сонце, як виглядають хмари, бо їх в першій мірі інтересувала погода. От кілька правдивих прикмет, яких знають і малі школярі. Багато із гуцульських прикмет знаходимо і в румунів.

– Увечері, як сонце заходить за чисте небо, то наступного дня буде гарна погода.

– Коли на небі бачимо червонясті хмари, то буде вітер;

– Якщо порося носить у зубах соломку та всілякі берлоги, то буде довга сльота;

Також на злу погоду свиня чухається і стрясає вухами.

– Як кури скубляться, то на дощ, а коли купаються, як каже Йон Крянге, на сухому місці «са găiniile pe uscat», то на гарну погоду.

– Вдень кугути згуста піють, то на дощ, грозу, сльоту;

– Як велика рогата худоба стрясає вухами, то на сльоту;

– Вівці трудно заходять у хлів, «колешню», то вліті на дощ, а взимі на сніг;

– Якщо в пічці горить добре вогонь і дим виходить прямо, вертикально вгору, – то на добру погоду влітку, а взимі буде мороз. Також на мороз плита страшенно нагрівається, як залізо у кузні під вогнем.

Коли ластівки літають високо, то буде добра погода, а попри землю – на дощі та грози.

Небо дуже ясне і синє – то на сушу.

Коли новий місяць зійде і покажеться тоненьким, із гострими зубами – то на велику й довгу посуху.

– Як має бути злива та повінь, то каміння (плитя) дуже ковзкі.

Коли рано паде студена роса – то буде гар-

ний, ясний день, а коли ранок без роси, то буде скоро падати дощ;

– Як сонце легонько світить – то можна сподіватися дощу;

– Увечері місяць ясний, білий – то на гарну погоду.

– Якщо на воді ізбивається шум – то на гарну погоду.

– Якщо влітку докучають страшенно різні мухи, то обов'язково надійтеся дощу.

Також коли бджоли дуже гудять над віконцем вулика – то буде дощ, а також можуть роїтися (покидати вулик).

Майже кожна людина знає, що коли болять крижі – то на дощ.

– Якщо 1 лютого день ясний, сонячний, надійтеся ранньої весни з файною погодою.

– Якщо на Стрітєння Господнє з стріх капає, літо буде холодне і дощове.

– Якщо блискає взимку – то буде буря.

– Якщо на Стрітєння когут нап'ється води – то на Юрія віл не напасеться трави.

– Якщо восени іній на деревах – на морози, а тумани на відлигу.

Подав Ю. ЧИГА

Він не снав на варті й долучив до кави всю Європу

Кілька років тому в Львові уродженцю села Кульчиці, що на Львівщині, Юрію Кульчицькому встановили пам'ятник, який сьогодні викликає особливий інтерес численних зарубіжних туристів. Адже саме він більше трьох століть тому заснував у Відні кавову традицію, яка досить швидко отримала повсюдне поширення, спочатку в німецькомовних країнах, а потім і на всьому європейському континенті.

Між тим Юрій-Франц Кульчицький (1640 - 1694) назавжди увійшов в історію Європи, як хоробрий воїн і один з рятівників Відня під час турецької навали в другій половині XVII століття. Адже завдяки проведеному їм блискучому розвідувально-диверсійному рейду в тилу супротивника й була отримана безцінна інформація про реальні сили ворога та плани його наступу. Тому об'єднане військо Європи отримало можливість розгромити величезну турецьку армію з найменшими втратами під австрійською столицею в знаменитій битві європейських народів 12 вересня 1683 року за керівництвом польського короля Яна III Собеського. До речі, саме останній і переконав інших європейських монархів, що у разі, коли вони не привернуть до військової кампанії підрозділи реєстрових запорізьких козаків, то Європу в протистоянні з Оттоманською Портою очікує неминуча поразка.

Отож Юрій Кульчицький в одній ланці з козацькими полковниками Палієм, Апостолом, Булигою, Вороном та Іскрою й прийняв пропозицію приєднатися до цього герцога. Однак серед інших він вирізнявся тим, що знав супротивника, як ніхто інший. Адже для розвідувальної необхідності перевтілювався, наприклад, в турецького агу, чи купця міг легко! Справа в тому, що свого часу він брав участь в численних сутичках з турками на території нинішньої Півдня України (тодішнього Дикого Поля). А щоб не заснути під час нічних варт він з побратимами-козаками окрім паління тютюну перейняв у ворогів і інший невідомий в ті часи в Європі звичай: заварювати й вживати міцну східну каву. Зазначимо, що тоді запорізьких козаків за сон, або пияцтво на варті чекало суворе й неминуче покарання – або кара «на горло», або в кращому випадку - ганебне

вигнання з війська, якщо козак до цього мав чималі бойові заслуги. Тому мальовнича сцена в повісті Миколи Гоголя «Тарас Бульба», на жаль, відома широкому загалові й до нині переважно у підцензурній

російській версії, коли під час облоги Дубно козаки нібито перепилися й занурилися в мертвий сон, завдяки чому молодшому синові Бульби - Андрію вдалося непомітно пробратися в місцевий замок, м'яко кажучи, не відповідає історичній правді!

Але Кульчицькому все ж не пощастило. В одній із сутичок з переважаючими силами ворожої кавалерії він потрапив у турецький полон і кілька років провів в тогочасній Бессарабії та Криму як «розконвойований» заручник, поки з неволі його не викупили сербські купці. Так вони віддячили Кульчицького за послуги перекладача, оскільки кмітливий козак прекрасно опанував за кілька років полону турецьку та кримсько-татарську мови. І там, відвідуючи кав'ярні Акермана (тепер – Білгород-Дністровський), Бахчисарая, Феодосії, Гурзуфа та Алушти, він досконало і засвоїв технологію приготування тоді невідомого в Європі напою.

Відтак, за свої заслуги Кульчицький, який вирішив після битви вийти на спочинок, на його власне прохання отримав від вдячних австрійців не дуже зрозумілу для них тоді винагороду: всі захоплені у ворога запаси кави в зернах (близько 300 мішків). Справедливості заради слід зауважити, що початкові спроби відкрити перші кав'ярні в Європі робилися і до нього вірменськими та єврейськими купцями. Але справа в тому, що через майже смоляну густину й гіркуватий присмак, котрі так полюбили тодішні турки та араби, новий трюнок спочатку особливої популярності серед європейців не зажив, а Ватикан навіть оголосив його «чортовою саженою!» Але саме Кульчицький запровадив в його приготування те «ноу-хау», яке задовольнило навіть церкву: він почав додавати до свіжозвареної кави вершки та цукор! Спочатку він сам розносив новітню каву на срібній таці вулицями австрійської сто-

лиці, а потім відкрив першу свою кав'ярню під назвою «Синя пляшка». Добре прислухалося козаку у відкритті власної справи й те, що він добре оволодів і німецькою мовою. Новітній напій набув такої прихильності серед віденців, що через деякий час у багатьох куточках міста почали діяти подібні заклади, а Кульчицький очолив окреме співтовариство продавців кави. Австрійці й досі пам'ятають і шанують українця, бо саме йому вони зобов'язані знаменитою на весь світ віденською кавою. Ще в 1862 році одну з віденських вулиць було названо на честь Юрія-Франца Кульчицького – Kolschitzky-Gasse, а в 1885 р на одному з наріжних будинків цієї вулиці була встановлена його бронзова скульптура. Це одягнений у турецький стрій козак, який тримає тацю з невеличкими горнятками кави. Також у Відні й понині існує популярне кафе з промовистою назвою «Grand Cafe Zwirina zum Kolschitzky».

На жаль, така шанована в Західній Європі фігура Юрія Кульчицького залишається не досить відомою у Великій Україні. Але не в Галичині! Адже саме Кульчицькому місто Лева сьогодні зобов'язане справжньому кавовому буму. Кавова ж традиція тут розпочалась з того, що, розвиваючи свою власну мережу, через кілька років після

Відня він відкрив аналогічний заклад і у Львові. Тут його дійсно пам'ятають і шанують. Львівський пам'ятник роботи скульптора Романа Кікти виготовлений з бронзи, а постамент - з граніту. А щоб розкрити образ Юрія Кульчицького повністю, тут присутня і геральдична стела, на якій зображений герб роду Кульчицьких. Алегорія зброї говорить про те, що він був славним лицарем. Мішок, з якого висипаються кавові зерна і перетворюються в золоті монети, символізує, що Юрій Кульчицький був і хорошим підприємцем. А класичний кавник і паруюча філіжанка свідчать, що саме він навчив культурі споживання кави всю Європу. І нарешті, козацька сережка у вухові, тобто «кульчик», символізує те, що він власне і є Кульчицький.

Ігор ГАЛУЩАК
Львів

ЙОСИП ПАЛЯТИНСЬКИЙ: «ЛИШ БОРОТИСЬ – ЗНАЧИТЬ ЖИТЬ», АБО ЖИЙМО МИРНО І ГІДНО В ЛЮБОВІ, СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ЄДНОСТІ

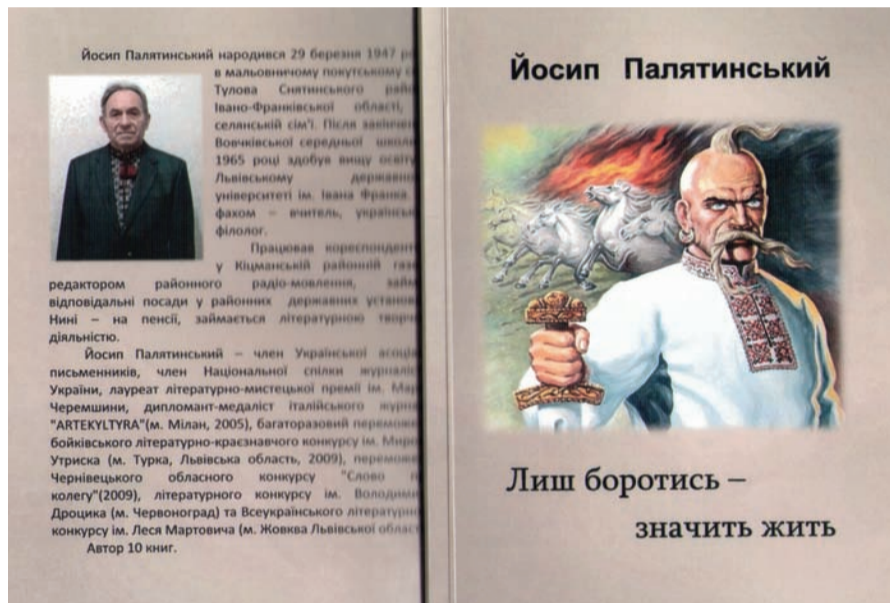
Непересічна людина, що турбується долею України, це – письменник і журналіст Йосип Палятинський, добре відомий в Україні як автор 10-и книжок і знайомий нашим читачам з сторінок журналу «Нашого голосу» та часописів «Вільне слово» й «Український вісник». Митець, глибоко вкорінений в соціально-політичну і культурну дійсність рідного краю, визначається, зокрема, патріотичною поезією та прозою, є непересічним журналістом. Висвітлює радість і печаль рядового українця на тлі грізної сучасності в боротьбі українського народу за збереження територіальної цілісності і незалежності України внаслідок агресії Москви, що розвела пекельний вогонь у східних регіонах, де гинуть найкращі сини України, щоб зберегти своїм дітям та внукам батьківську землю, рідну українську мову і національну ідентичність. Такі почуття трактують останні дві книжки нашого автора «Лиш боротись – значить жить», (палкі патріотичні вірші) «Ми – ковалі своєї долі» – розповіді про синів України, які працею та героїчними подвигами виховують, будують і захищають молоду Незалежну державу. Громадянська лірика століть під гаслом великого класика Івана Франка, який закликає свій народ до боротьби за кращу долю, за поступ, бо життя – вічна боротьба за людські та державні ідеали, а друга книжка портретизує гідність сучасного непересічного українця, людину поступу та просвітителя народу, а це – той «хто носить у серці патріотичний дух, у свідомості – відданість і любов до землі і країни, де кожний відчуває себе дома, де живуть Пам'ять, Віра, Надія і Любов до священної прабатькової землі, його мови, пісні, до майбутнього (див «Ми – ковалі своєї долі», Львів, 2016, с. 2).

Обидві книжки звертаються до сучасників-земляків, щоб спричинити їхнє духовне піднесення думати, працювати і боротись за світле майбуття дітей, внуків та правнуків. Задля таких рис характеру просвічували український народ своїми заповідями Т. Шевченко та І. Франко, за ними всі митці – просвітелі своїх поколінь, а зараз великі сучасники Іван Драч, Ліна Костенко, Дм. Павличко та всі поети-патріоти, між якими і буковинець Йосип Палятинський.

Перша частина лицьової низки віршів звертається до суворого воєнного часу на Сході Батьківщини – «До подій на Сході України», з якої цитуємо поезію: «Звідкіль біда ота взялась?», «Чом пекло вдома розвели?», «Не бути більш нашестю руських орд!», «Загарбницький зупинем рух», «Геть

окупанти з України!», «Єднаймося, українці!», «До Вас звертаюсь, Президенте!», «Розквітне знову наш Донбас!, Врятуєм Україну свою!»

Поезія протесту і гніву буковинця Й. Палятинського представляє майже кожного українця, справжніх патріотів і найкращих синів свого народу, які відокремлюються від тих, що везуться у двох човнах – українським та російським, забуваючи, що справжня людина має батьківщину, де вона народила-

ся, де росте, виховується і живе, де її етнічний корінь. Саме в цьому й біда, що зараз після 25 років Незалежності, в Україні ще живуть радянці, які кормляться від двох матерів, мають дві рідні мови і дві батьківщини, бо можновладці і хапуги, коли опинились перед народним протестом, рвонули в Росію – «Матушку рідненьку/ Із нагробованим майном». Одержали новітню зброю і разом з найманцями створили в Україні пекло: «Кремлівські найманці, спиніться! /Про це волає увесь світ./Довкола себе подивіться – /Горить Донбас, Наш рідний Схід.» (Чом пекло вдома розвели?, с.19). У журналіста Й. Палятинського вірші декларативні, з прямою мовою, без тропів, бо гнів народний та протест не треба обов'язково виражати в метафорах. В антитезу представлений тихий час дитинства в селі над Прутом, коли старенька мати поета із «намистом, /українським рушником» у «Шевченковій хатині» стрічала щаслива, у мирний час, свою багатодітну родину, а щасливість та зростала із щоденними молитвами: «Щоденно в Бога щиро молить, /Щоби не було сліз, біди» (Та прийде час і все розсудить», с.18). Сьогодні рідний Крим» анексований силоміць Росією, Донецьк і степ донецький – «в крові», Схід неньки України – «В руїні», все паде «під вбивчий серп» колишнього червоного Союзу, тому поет і закликає народ до єдності і визвольної боротьби: «Тож єднаймося, українці, /У велику силу/ І зведемо усі кінці, /

Не ляжем в могилу» (див. «Єднаймося, українці!, с.26 та вірші – «Загарбницький зупиним рух та Геть окупанти з України!»)! У таких жажливих умовах жорстокої і несправедливої окупації поет звертається до президента Росії, щоб зупинив «проросійських терористів» і врятував Україну для негайної відбудови мирним часом: «До вас звертаюсь. Президенте./ Спиніть нашестя руських орд!/Україна вільна хоче бути,/ Щоб більш не гинув наш народ»(До Вас звертаюсь, Президенте!, с.22). Надія наболілого поета за долю України зростає, коли український народ знає, що весь мирний світ засуджує вторгнення Росії війною на українські землі: «В нас українські хоругви,/ Із світом всім зріднилися.» (Розквітне знову наш Донбас!», с.31), Америка та ЄС продовжують санкції проти злочинної держави, а в довгожданий мирний час відбудується і «розквітне» Донбас.

Друга частина поетичної збірки більш оптимістична: «Втішаймося земним життям», в якій поет висловлює прадавні і постійні мотиви любові до козацької, героїчної, України, символом якої була і залишається правічна калина: «Як не любити тебе, Україно, – /Славна коліско прадавніх часів» (Втішаймося земним життям – с.34)! Всі жителі сучасної України, загрожені війною, вигоюють свої рани любов'ю до Бога і до життя на рідній землі. Поет гордий тим, що народився українцем, що жовто-синій прапор майорить у світі, що козацький славний родовід знайомий усюди, а любов до Бога і довір'я народів принесуть довгождане щастя: «Цінуймо мир людську свободу, /Втішаймося земним життям! (Т.С.С.42).

Хоч цей розділ менший, його тембр ностальгійний, а це завдячується зенітній порі життя автора і жаху сучасної України, які ще треба допомогти: «Шкода, роки спливли вже за роками, /Тополі постаріли над Прутом /.../Життя моє дісталось зеніту/! прошу долю: <<Зупини літа!>>/.../ Бо хочеться ще жити і творити, /Україну- Неньку нашу берегти (Життя моє дісталось зеніту, с.38). Йосип Палятинський щирий син України і незабутній друг-співпрацівник тих, що жили до недавня або й зараз пораяються в зеніті життя, пише вірші присвяти подвижнику-Маєстро української народної пісні Кузьмі Смалю, що навчав любити рідний край і народ за їхні невмирущі пісенні скарби, Романії Данелюк – поетеса, прозаїк і журналіст, що трудилась і трудиться за долю України, своїй хворі дружині за її незгасну любов до дітей, вишиванок і любов до Бога-Спасителя Нашого, вихваляє часопис «Благовіст», «улюбленець інвалідів», про рідний Кіцмань та подає Новорічне віншування в душі любові до Бога, України та свого народу, до життя: «Народе рідний України, /Хай линуть скрізь колядки, молитви, /Щоб загоїлись рани і руїни/сусе наш! На щастя всіх благослови»(Віншуємо щастя, миру радості й добра!», с. 54).

Хай благословить Господь незалежну Україну миром і щасливим життям у теплій українській хаті!

Іван КІДЕЩУК

ЄВСЕБІЮ ФРАСИНЮКУ – 70

У біографії чи не кожного письменника повинна бути якась загадка – реальна чи вигадана – якась «таємниця», що робить його постать привабливішою, а дослідники його творчості «колунаються» у них, намагаючись розгадати, яку роль відіграли оці «фактори» в еволюції творця.

І в негостинського есеїста та публіциста Євсебія Фрасинюка, якого вітаємо з 70-річчям, є маленький «секрет», який, проте, зовсім не затаєний, а давно відомий у колі друзів і знайомих.

Цей незасекречений факт пов'язаний з роком і днем народження Євсебія Фрасинюка.

Кінчався перший повоєнний рік, коли у подружжя Георгія та Євгенії Фрасинюків 27 грудня, на саме Різдво, в день святого Стефана, народився первісток – син, якого не нарекли ім'ям патрона, як це найчастіше буває, а панським ім'ям – ЄВСЕБІЙ. Більше того, за порадою службовця примарії, який мав виписати метрику новонародженому чаду божому, датою народження вписали перше січня 1947 року. Мовляв, навіщо через якихось чотирьох днів хлопець мав

бути старшим аж на цілий рік, що важить, наприклад, на позові до війська, ходіння у перший клас тощо.

Отож оця маленька «хитрість» зумовила те, що Євсебій Фрасинюк святкує своє сімдесятиріччя пізніше на один календарний рік.

На цей перший знаковий трафунок у своєму житті наш ювіляр дивиться з гумором, бо він до нього непричетний, а вчинок батька, який спочиває на негостинському цвинтарі, не йому судити.

Та не поспішаймо почерком пера звести отой трафунок до безслідності у житті ювіляра. Бо, наприклад, якби над зміщенням дати його народження замислився нумеролог, то висліди могли б бути несподівано різючими. Можливо, воно сталося, бо так присудили мойри, що прядуть «нитку людського життя». Можливо, вони присудили так, щоб доля-фортуна Євсебія Фрасинюка стояла не під опікою св. Стефана, а св. Василя – знаковитішої постаті у християнському календарі. А звідси – ціла низка «гудзів» на життєвій нитці теперішнього негостинського есеїста, публіциста, перекладача.

Чаклюючи над цифрами, віщун-мудрець відкрив би, чому такого-то року Євсебій вперше переступив шкільний поріг у рідному українському селі Негостині, де закінчив семирічку, чому кроки повели його до української секції Серетського ліцею, де перед ним відкрився світ української літератури з немеркнучим словом Шевченка, творчості якого через багато літ присвятить глибокі розвідки, чому став випускником філології у Сучаві і Бухаресті, чому у присуджений мойрами час зустрів свою суджену, яка народила трьох гарних дітей, чому вдалося побудувати добротну хату і стати справжнім господарем та зразковим сім'янином.

Чому узаявся за перо аж десь у полудень віку після прочитання цілої бібліотеки мудрих книг – глибокодумні літературні розвідки потребують солідної культурної основи.

Чому аж у зрілі літа сталася зустріч Євсебія Фрасинюка з філософом-мудрецем Григорієм

Сковородою, якого світ «ловив, та не спіймав», а він, чільний український інтелектуал, «спіймав» мандрівного українського мудреця, переливши «Сад божественних пісень» на румунську мову, а зараз готує до друку книгу, в якій у новому світлі постає перед нами «божественний сад».

Чому книзі про Григорію Сковороду передувала у 2014 році збірка літературних есеїв та публіцистики «Живу рідним словом», редактором якої я мав честь бути.

Не гріх трішки пофантазувати, аби уникнути затертих епітетів, які настирливо нав'язуються, коли пишемо про заслужених ювілярів.

А втім, у своє 70-річчя Євсебій Фрасинюк постає перед нами як сформований інтелектуал з солідною культурою, як чільний представник когорти української інтелігенції останнього півстоліття.

Читаючи його есеї і навіть репортажі, маєш враження, що начитаність їх автора зумовлене не так насолодою, естетичною та інтелектуальною, як спрагою набути нових знань, осмислити історію та цивілізацію людства у взаємозв'язках з українською історією та культурою. Вияскравлюється насамперед бажання знати, зрозуміти, осмислити, зважити, а потім уже виразити все письмово.

*З роси і води тобі, шановний Ювіляре!
На многії та щедрії літа!*

Михайло МИХАЙЛЮК

НА МНОГАЯ ЛІТА, ЯРОСЛАВО КОЛОТИЛО!

28 грудня 2016 року – день народження славної українки Румунії Ярослави Колотило, голови Бухарестської організації Союзу українців Румунії. Пані Орися Ярослава на першому Конгресі СУРу (1990) була обрана секретарем проводу СУРу, а від 1994 року є заступником голови. З 2005 року є головою Бухарестської філії СУРу. В період 1991-2012 років пані Ярослава була головою жіночої організації СУРу.

Багато років працювала радником у Міністерстві культури і культів Румунії у справах національних меншин, найбільше зусиль віддаючи відродженню української культури в Румунії.

Ми, українці-гуцули громади Ульми, що на Сучавщині, вітаємо пані Славку з днем народження і не забуваємо, що завдяки їй у нас 2001 року відбувся надзвичайний фестиваль «Лук'ян Кобилиця», який тривав три дні. Пані Ярослава допомогла видати альбом Мирослави Шандро: «Гуцульські вишивки», була присутня на інших фестивалях та подіях в нашій громаді, за що щирозадушно дякуємо їй.

Нащадок славного роду Дмитра Вершигори з с. Мамаївці, що під Чернівцями, та Анни з Марамороського села Вишавська Долина, пані Ярослава носила до одруження прекрасне гуцульське ім'я. Після закінчення ліцею «Драгош

Воде» у Сігеті поступає до Бухарестського університету на українську філологію, яку успішно закінчила 1977 року.

Діяльність пані Ярослави Колотило значною мірою пов'язана з участю українців діаспори в культурному і освітньому житті України. Немає з'їзду українознавців, працівників в сфері культури в Києві, Одесі, Харкові, Львові, у якому б не брала участь пані Ярослава Колотило.

За активну участь у вивченні та поширенні фольклору та етнографії Гуцульщини Ярославі Колотило 2012 року присуджено звання «Заслужена гуцулка України» та медаль «Патріот Гуцульщини» (відзнака Львівського суспільно-культурного товариства «Гуцульщина»).

Нагороджена медаллю «200 років з дня народження Тараса Шевченка» (2014). У 2011

році Ярослава Колотило стала лауреатом премії ім. Ольги Кобилянської в Чернівцях.

Ім'я пані Ярослави Колотило знаходимо на сторінках книги «Україна і українці. Цвіт нації – гордість України» (2008).

Відзначена урядовою нагородою Румунії – медаллю за культурні заслуги II ступеня.

1996 року Ярослава Колотило в Бухаресті заснувала український ансамбль «Зоря».

У пані Ярослави прекрасна сім'я. Чоловік, Дмитро Колотило, отець, доктор теології. Довгий час був радником Патріарха Румунії. У них троє дітей, всі із вищою освітою.

*З днем народження Вас вітаємо
І бажаємо на Многая літа!
Будьте такою, як ми всі Вас знаємо –
Розумна, приємна і всім дорога.
Хай Ваше життя добром сміється,
Як полечко добрим зерном,
Що Ви задумали, хай здійсниться
З порозумінням, любов'ю і добром.
Нехай Ваше життя довго-довго квітне
Ваша приємна усмішка сяє на устах,
Хай лиш добре, радісне, привітне
Завжди в житті перетинає шлях.
Щасливих днів бажаємо і років,
І щоб добробут надалі цвів.
Щоби здоров'я джерелом іскрилось.
Щоб Ваші очі завжди радісно світились.
З роси і води, пані Колотило!*

Бажають Вам гуцули громади Ульма, разом із Юрієм ЧИГ'ОЮ, головою місцевої організації СУР.

Розум та щастя

Ішли собі десь розум та щастя та й засперечались. Розум каже, що він сильніший, а щастя – що воно. Сперечались вони, сперечались та й розійшлись. Щастя пішло у ліс, а розум пішов та одному хлопчикові і вліз у голову. От віддає батько того хлопчика у шевці. Побув він у шевцях з тиждень – уже всьому й навчився.

– Оддайте, – каже, – тату, ще чому другому вчитись.

Віддав його батько у кравці, він і там чи побув з тиждень, уже зумів і покроїти, і пошити. Тоді віддав його батько вчитись ще годинники робити. Він і того щось скоро навчився.

От раз той його хазяїн від'їжджає – а він вже на жалуванні служив – та й наказує хлопцеві, щоб він, поки той вернеться, зробив стільки там годинників, а що зостанеться припасу, то, як схоче, то і собі зробить. От він як заходився, живо поробив, ще й собі вигадав, та такий утнув, що у двадцять п'ять років тільки раз і заводиться, та як завів, то і ключик туди усередину заховав і зачинив там.

Приїхав ось хазяїн – усе пороблено, він забрав ті годинники та й повіз десь на ярмарок, і його з собою узяв. Той же хазяїн свої годинники розпродав то панам, то іншим людям, а той хлопець свій продав самому цареві, та як забрав гроші, то й пішов десь аж за границю.

А той годинник, як вийшло йому двадцять п'ять років, зупинився і не б'є.

Зараз послали за майстром, так ніхто ради йому не дасть. Кинулися до того хлопця, а про нього чутка вже скрізь пішла. Він як приїхав, того ключика зараз знайшов

і знову на двадцять п'ять років пустив.

Цар і полюбив його.

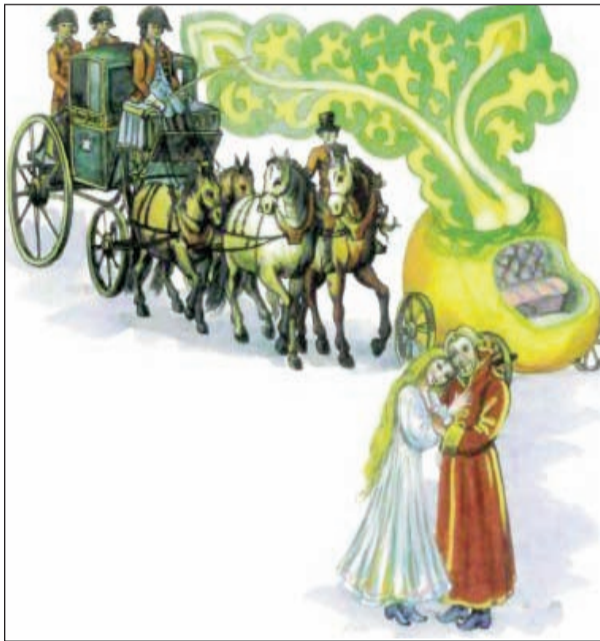
– Живи, – каже, – у мене.

Дав йому горницю і прислугу, усе чисто.

От раз цар від'їжджає та й каже йому:

– Усюди ходи, а он у ту комірку не ходи.

А там за стіною була замурована царівна; то її сам цар туди замурував і хотів, щоб її позаочі сватали. Хто приїде сватати, то йде у ту комірку та й балакає до неї крізь

стіну; як вона озветься, то за того їй і йти. От стільки вже царів і якого люду не приїздило, ні до кого вона не озивається. А коло тих дверей такі стояли, що тільки який з тієї комірки, вони зараз голову йому зрубують та на палю і настромлять. Так ото цар його шкодував та й наказав туди ходити.

Ось він ходив, ходив. «Дай, – думає, – зайду». Увійшов у ту комірку, аж стоїть стіл, а на столі свічка горить: він і говорить до свічі:

– Здорова була, свіча!

– Здоровий, майстре! – сам собі і одказує, а царівна почула та за стіною:

– Так, так, так.

– Та це я давно знаю, що так, так, так, а от як нас було троє: – один швець, другий кравець, а третій майстер, та й пішли у ліс, аж стоїть пень. Майстер заходився та й зробив з нього чоловіка, кравець одягу пошив, а швець взув.

А вона за стіною:

– Так, так, так.

Як дала ото згоду, він і пішов собі. А на дверях там була така табличка, що як ото вона скаже хоч слово, зараз на табличці само і напишеться. От пани й побачили, що вона їм не давала згоди, а дала он кому.

– Давай його, – кажуть, – знищимо.

Тільки він на двері, а вони за нього, беруть голову його рубати. А розум бачить, що горе, як вискочить з голови та у ліс. Знайшов там щастя. Тут і цар вернувся, розібрали діло, і став він тоді цареві за зятя.

ВИСЛОВИ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ ПРО ДРУЖБУ

Без дружби ніяке спілкування між людьми не має цінності.

(Сократ)

Довіра — перша умова дружби.

(Жан де Лабрюйєр)

Без справжньої дружби життя — ніщо.

(Цицерон)

У бідності та інших життєвих нещастьях справжні друзі — це надійний прихисток.

(Аристотель)

У дружбі немає ніяких розрахунків і міркувань, окрім неї самої.

(Мішель де Монтень)

Друг — це найкраще, що в тебе може бути, і найкраще, чим можеш бути ти.

(Дуглас Пейджест)

Дружба — найнеобхідніше для життя, так як ніхто не побажає собі життя без друзів, навіть якщо б він мав усі інші блага.

(Аристотель)

Дружба робить час процвітання прекраснішим і полегшує горе тим, що дає можливість розділити його з другом.

(Цицерон)

Дружба і довіра не купуються і не продаються.

(Г. Троєпольський)

Дружба подвоює радості і скорочує наполовину прикрості.

(Ф. Бекон)

Дружба є рівність.

(Піфагор)

Основою дружньої прихильності є ті вигоди, які друзі розраховують отримати один від одного. Позбавте їх цих вигод — і дружба перестане існувати.

(Поль Анрі Гольбах)

Хороші друзі дістаються тому, хто сам уміє бути хорошим другом.

(Нікколо Макіавеллі)

ДИТЯЧІ СТОРІНКИ

Ганна ЧЕРІНЬ

МОЯ ЗЕМЛЯ

Земля моя, овіяна вітрами,
Моя ти мрія щастя й насолоди,
Усіми нагороджена дарами,
Крім одного — найкращого — свободи.

Все над тобою бурі і незгоди,
І так тебе катують, молоду,
Як дівчину нечуваної вроди,
Що їй краса ввесь час несе біду...

То той, то інший пхається несито —
З усіх сторін непрошені свати!
Горляють, що без Тебе їм не жити,
Що власністю їх бути повинна Ти.

— А гетьте, пропадіть, нахабні зайти!
Їм відповідь презирлива згори.
— Тікайте краще! Он де грають Байди,
Хмельницького, Мазепа прапори!

І вже кипить в степах запекла битва,
В житах столочених козацька стигне кров...
В очах, слізьми затоплених, молитва...
І раптом — крик: Звитяга! Поборов

Наш нарід знов нахабного займанця!
Музики, грайте! Лийте добрий хміль!
Земля гуде, видзвонює у танцях,

Забута кривда, страдництво і біль.

Бо кров батьківська не дарма пролита,
Зростить жита для молодих синів.
Та кров обернеться в яскраві пишні квіти,
Зросте в піснях вогнем крилатих слів.

Але не довго в нас триває свято...
Опівночі пробив на сполох дзвін —
З'єднались два лукавих супостота
І вдарили зненацька з двох сторін.

І знов в неволі бранка-Україна,

Пойняв її із двох сильніший кат...
Краса й багатство — вся її провина,
За це її так мучають стократ.

Вінок зів'яв на золотім волоссі,
В очах блакитних смутку та імла —
Страждає Україна так і досі,
Свободи жде, і сонця, і тепла.

Олександр ОЛЕСЬ

ДУХ НАШ ПРЕЧИСТИЙ, ДУХ НАШ НАРОДНИЙ

Дух наш пречистий, дух наш народний,
Над нами сходить в сю мить сьогодні.
На крилах в'ється,
В сльозах сміється.

І сльози щастя, обмивши рани,
Пливуть потоком, несуть кайдани.
Сьогодні дух наш зійшов над нами,
Ввійшов, влетів нам в серця пташками.
У душах б'ється,
У слові плетється.

О день преславний, блаженні миті,
Сьогодні з духом святим ми злиті!
О, поведи ж нас, лицарський духу,
По вільній стежці життя і руху.
На тихі води,
На ясні зорі.
І в цю велику, страшну годину
З'єднай в єдину всю Україну!

Загадки

Водою йде — не хлюпає,
очеретом — не шелесне.

Промінь сонця вночі

На татарському полі попутані коні,
вузлики знають, та не можна розв'язать.

Небо і зорі

Махнула птиця крилом —
закрила півсвіту рядном.

День

Чорна корова людей поборола, а біла
підвела...

Ченд і рін

Хто малюнок на вікні уночі зробив
мені?

Мороз

Живе — лежить, помре — побіжить.

Сніг

Що без леза та без зуба
Розтина міцного дуба?

Блискавка

По якій дорозі півроку ходять, а півроку
їздять?

Іпнір оц

Під землею птиця кубло звела і яєць
нанесла.

Картопля

Ноги на полі,
Середина надворі,
Голова на столі.

Корінь, стегло, зерно

Подав Микола КУРИЛЮК

ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ

- * Зима без снігу — літо без хліба.
- * Січень не так січе, як вуха пече.
- * За одного вченого дають десять невчених.
- * Добре того навчати, хто хоче все знати.
- * Хто знання має, той мур зламає.

- * Голова без розуму, як ліхтар без свічки.
- * Не борода робить чоловіка розумним.
- * Не бійся розумного ворога, а бійся дурного приятеля.
- * Тяжко тому жити, хто не хоче робити.
- * Хто дбає, той і має.
- * Хочеш їсти калачі, не сиди на печі.
- * Що нині утече, то завтра не зловиш.
- * Як умієш, так і пієш.

- * Правда очі коле.
- * Засип правду хоч золотом, затопчи її болотом, а вона наверх сплине.
- * Дурний язик голові не приятель.
- * Доброму скрізь добре.
- * Ліпше без вечері лягати, та без боргів уставати.
- * Не бери, де не поклав.
- * Пес на сніг лежить — сам не їсть і другому не дає.

Зібрав Микола КУРИЛЮК

СЕРЕТ У ПАМ'ЯТІ СИЛЬВЕСТРА ЯРИЧЕВСЬКОГО

(Початок на 3 стор.)

двигатися із вікового сну поганого, з темноти, з неволі», набиратися «народного самопізнання й пошани для своєї мови і вітчизни. В такий спосіб ставала «Січ» товариством наскрізь народним, бо заснував її нарід, як давніше, перед сотками літ, так і тепер. Як давніше, так і тепер стала вона служити тому народові, нашому народові на Буковині». Слід наголосити, що «Січ» мала надзвичайну пошану, «цілий руский нарід і край тішився молодим товариством». Буковинці захоплено спостерігали за вправами «січовиків», милувалися їхньою виправкою, разом з ними співали патріотичних пісень. Варто зауважити, що кілька пісень спеціально для «Січі» написав Сильвестр Яричевський: «Вставай, Україно», «Наша слава Україно!», «Хор січової ватаги» та ін., перша з яких набула особливої популярності:

*Вставай, Україно! Ти довжна бо жить,
щоб діло велике на світі робить!
Терпінєм, премудра, світ правди новий
Усьому ти світу, побідна, відкрий!
Вставай, Україно! Ось ангел іде
невольних народів... кличе Тебе!*

Успіхи «Січі» Сильвестр Яричевський пов'язував з іменем Тараса Шевченка, з пам'яттю про нього і його славі діла. Незадовго до п'ятдесятиріччя від дня смерті Кобзаря і століття від дня його народження він, як його називали, «січовий батько», писав: «Такі великі торжества треба буде й привітати нам відповідно. Нехай же прославиться пам'ять Твого найщирішого друга і пламенного апостола-віщуна Твоєї волі, український народе, нехай вона прославиться Твою великою обнотою і силою! Тому ж до труду! Чуйно, брати!»

З допомогою серетської громади Сильвестр Яричевський активізував роботу місцевої «Руської Бесіди», ставши 8 травня 1910 р. її головою. Нове правління товариства, до складу якого також увійшли Дьордій Яненко та Ілля Вершигора з Вашківців, Мільтияд Брага з Бербівців і Василь Кость із Серету, завзято взялися до роботи і вже в день виборів організували перший у Сереті вечір, присвячений Тарасу Шевченкові. Дійство відбувалося в ошатній

залі «Appa Hof», прикрашеній портретом Кобзаря роботи негостинського вчителя М. Левицького. Сюди прибули представники німецької, румунської, польської, єврейської та української громад, бургомістр Богосевич, міські урядники, учні гімназії, жителі з довколишніх сіл. Газета «Народний голос» лаконічно й піднесено донесла до нас атмосферу свята: «Вступне слово виголосив п. С. Яричевський; хор мішаний і мужеский під управою п. С. Яр[ичевськ]ого збирав гучні оплески; деклямація п[ан]ни Сідонії Носієвичівної виголошена була гарно, з відчуттям декламовано «Розриту могилу» Шевченка і стих С. Яричевського п[ід] н[азвою] «Згадай!», п. С. Яр[ичевський] виголосив «Гамалію». (До успіху муж[еского] хору причинилися п. Неґрич, урядник «Сел[янської] Каси» з Чернівців і п. Євген Якубовський, учитель в

ПРЕС-РЕЛІЗ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В РУМУНІЇ ЩОДО ДНЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

День Соборності відзначається щороку 22 січня в день проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося в 1919 році.

Ідея соборності бере свій початок від об'єднання давньоруських земель навколо князівського престолу в Києві. Протягом віків її практичним втіленням займалися українські гетьмани Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Петро Дорошенко, Пилип Орлик. У XVIII – початку XX ст. ця ідея знайшла своє відображення у працях кращих українських мислителів.

Вирішальним етапом на шляху практичного втілення ідеї соборності українських земель стали події 1917-1919 років. 7 листопада 1917 року була проголошена Українська Народна Республіка (УНР), до складу якої увійшло 9 українських губерній. Під впливом цих подій 19 жовтня 1918 року у Львові було проголошено утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Відтоді між урядами УНР і ЗУНР велися переговори про втілення ідеї соборності. 1 грудня 1918 року у місті Фастів був підписаний «Передвступний договір» про об'єднання УНР і ЗУНР, у якому було заявлено

Мамаївцях, що послужили нам як тенористи, за що їм велика від усіх нас вдяка і подяка!). Зібрані міщани, селяни й гімназ[ійні] ученики були видимо тим вечером дуже одушевлені». Головною особою дійства був Сильвестр Яричевський, який заповзято популяризував творчість Тараса Шевченка. До сторіччя славетного українця він видав німецькою мовою брошуру «Поет любові і протесту», щоби європейська освічена спільнота більше дізналася про великого сина українського народу. Невелика за обсягом праця подає проте цілісний портрет Шевченка, виклад його життєвого шляху, характеристику поетики й провідних мотивів, окреслює естетичні, соціально-етичні й націєтворчі смисли усієї Кобзарєвої творчості.

Ось таким із маловідомих свідчень постає перед нами Сильвестр Яричевський, письменник, педагог, громадсько-культурний діяч, оборонець народних інтересів, від дня народження якого січневими днями виповнилося 146 років.

про непохитний намір в найкоротший строк створити єдину державу. 3 січня 1919 року Національна Рада ЗУНР у місті Станіславі (Івано-Франківськ) схвалила закон про об'єднання Західноукраїнської Народної Республіки з Наддніпрянською Українською Народною Республікою в Народну Республіку. 21 січня 1919 року в Хусті Всенародні збори ухвалили приєднати до Української Народної Республіки Закарпаття.

Проголошення Злуки відбулось 22 січня 1919 року. Головні урочистості проголошення злуки проходили на Софійській площі у Києві. На масовому зборі було проголошено про об'єднання Західноукраїнської Народної Республіки з Українською Народною Республікою.

Акт Злуки був глибоко детермінований історично і спирався на споконвічну мрію українського народу про незалежну, соборну національну державу. Він став могутнім виявом волі українців до етнічної й територіальної консолідації, свідченням їх самоідентифікації, становлення політичної нації та знайшов своє продовження і під час Революції Гідності.

Так, день 22 січня 2014 року Україна зустріла в огні. Сергій Нікоян, Михайло Жизневський, Юрій Вербицький, які боролися за незалежну та соборну Україну, віддали за це своє життя.

На сьогодні День Соборності України має особливе змістовне і політичне значення для громадян України та українців з усього світу, оскільки відзначається за умов тимчасової окупації Росією Автономної Республіки Крим та підтримки Москвою бойовиків у деяких частинах Донецької та Луганської областей.

Подасмо нову адресу по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – **Тереза ШЕНДРОЮ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

ISSN 1223-1614

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România